

Carlos Pazos

Interrogants suspesos o Déjà vu?

14.03.2020 – 23.05.2020

ADN Galeria celebra el 50 aniversari com a artista de Carlos Pazos (Barcelona, 1949) amb una exposició individual que rememora el seu recorregut vital com a artista.

- Artista inclassificable per excel·lència, reconegut amb el Premio Nacional de Artes Plásticas en 2004, la seva trajectòria professional estableix un recorregut per diversos llocs, entre ells Barcelona, Colliure, Nova York i París.
- L'exposició Interrogants suspesos o Déjà vu? traça un camí unint en ziga zaga passat i present. No es tracta d'una retrospectiva, sinó d'un anar i venir per moments decisius, tant de la seva vida com dels seus dubtes. Una exposició construïda per evocacions, amb treballs del present i balbucejos inicials, en un exercici de recuperació en el qual es proposen peces que van poder ser.
- El 14 de març, dia de la inauguració, l'artista presentarà el seu darrer llibre "Filigranas y Mamporros" acompanyat per l'escriptor Jordi Puntí.

14 de març de 2020 - *Interrogants suspesos o Déjà vu?* es la segona exposició individual de Carlos Pazos en ADN Galeria.

Carlos Pazos es un artista pop sense ortodòxia, que s'inscriu en una tradició d'art objectual. Guardonat amb el Premio Nacional de Artes Plásticas en 2004, ha sabut desenvolupar una carrera en solitari al marge dels corrents predominants en l'art espanyol de la segona meitat del segle XX. Sempre marcat pel desig de diferenciar-se, per les ànsies de ruptura no només amb el passat pròxim sinó també amb l'esperit de la seva pròpia època, Pazos ha creat una obra inclassificable que gira al voltant de l'autoficció, la malenconia activa i l'erudició de la cultura pop.

A mig camí entre estrella del rock i dandi de club nocturn, el jove Carlos Pazos va optar per prendre la direcció contrària, buscant en l'art una forma de dedicació al que és inútil. L'art de Carlos Pazos és el de crear personatges que ell mateix encarna. Personatges que viuen en escenaris literaris o cinematogràfics amb els quals l'artista s'allibera de la seva pròpia existència i es permet experimentar, encara que només sigui per uns moments, vivint altres vides. Són petites històries fragmentades que s'acumulen en un flux temporal indefinit i que fan de l'experiència anònima un relat col·lectiu.

El seu caràcter multidisciplinari, aliè als límits entre alta i baixa cultura, qüestiona les idees preconcebudes sobre el bon gust i busca la complicitat de l'espectador que es situa enfront de la peça sense la necessitat de construir discursos teòrics.

Moltes de les obres que aquí es presenten ens mostren a l'autor com a col·leccionista, com a recol·lector dels objectes en desús que s'acumulen en els mercats de segona mà. L'artista rescata aquests objectes i els ofereix una segona vida com

Carlos Pazos, *Absinthe Absente*, 2010

atrezzo per algun dels seus personatges ficticis. Objectes de la cultura pop que ens remeten a la nostàlgia d'un passat no viscut o que vam perdre en la infància. Creant un clima emocional a partir de la minuciosa presentació d'objectes, l'obra de Carlos Pazos ens parla de la fugacitat de el temps i de la vida.

En aquesta exposició, en què es fuig de la cronologia, es mostren obres de diferents èpoques i temàtiques que evidencien el caràcter circular i obert de l'obra de Pazos. Vídeos, fotografies, peces climàtiques i objectes rememoren el recorregut de l'artista en els darrers 50 anys. Un camí que l'ha portat a treballar i exposar en importants centres culturals a Barcelona, Madrid, París, Nova York, Brussel·les i l'Havana.

Interrogants suspesos o Déjà vu?

per Carlos Pazos

El 3 de gener de 1970 vaig inaugurar la meva primera exposició en un lloc d'aquells als quals la gent anava de passeig i, de passada, a veure art. Va ser a la sala d'exposicions de l'Ateneu barceloní. Acabava de fer vint anys. Si l'edat no m'impedeix sumar o restar correctament, porto en aquest merder 50 anys i els que vaig caminar de quatre grapes. I a el dir això em refereixo a un parell d'anys durant els quals vaig compaginar els meus estudis d'arquitectura amb la dedicació a el dibuix, la fotografia, el collage i el cinema. Medi a les fosques i encobert, ple d'inquietud i desassossec, però a el mateix temps, amb gran intensitat en el lliurament, en un intent vacil·lant de trobar un equilibri impossible. Vaig haver de optar per prendre una decisió dràstica.

Carlos Pazos, *Como una rata zurcía canciones de amor en el desván*, 2002

Poc em costa deixar-me anar pels somnis i tinc tendència a furgar en el calendari el drama de la memòria, sense donar cap importància a la seva frescor, al seu flamant aparença en el record. Afortunadament, l'art no qüestiona ni la fidelitat a l'almanac, ni la fiabilitat de les remembrances.

Per preparar aquesta exposició, prenent com a pretext l'aniversari i fent cas omís a la urticària que solen produir-me les celebracions, vaig decidir mirar enrere un cop més i forçar-me a posar en solfa algunes evocacions. Aquelles que insistentment em ronden pel meu cap, tot i els intents de evitar-ho.

Vaig ser un adolescent entestat a ser Peter Pan disfressat d'Elvis Presley. Vaig abandonar la idea de dedicar-me a el rock and roll, convençut del meu escàs talent per a aquesta sublim matèria. La meva voluntat per emprendre qualsevol activitat que conduís a un comportament funcional era més que escassa. Almenys no tenir la sensació de dedicar-me a alguna cosa que respongués a la concepció de treball.

M'agradava la companyia de diners, però mai vaig fer cap esforç per aconseguir la seva amistat. Boirosa disposició que anticipava la meva comunió amb les paraules de Baudelaire: "Ser un home útil sempre m'ha semblat odiable".

Vaig començar una "carrera" sense convenciment, ja que aquesta deriva culminava inevitablement en la terrible conseqüència de ser un "home". Un adult que portaria tota la vida una vida; una sola vida.

Havia de guanyar temps i per a això, encara que sembli una contradicció, donar-li temps a el temps. Mentre els meus companys es preparaven amb avidesa i velocitat per enfrontar una existència pautada, jo intentava retardar tant com fos possible la meva incorporació a les seves files.

Ja he explicat que la meva dedicació a l'art no es va decidir per atzar, sinó bàsicament per eliminació. Un amic sol dir que un es dedica a l'art per avorriment. A vegades penso que pot ser el contrari; és a dir, per afició a l'oci. Sigui com sigui, els meus dubtes i ratllades s'amuntegaven en dues cambres de les andròmines al terrat de la casa dels meus pares. Malgrat no compartir de bon grat els meus tancaments taciturns a la recerca d'alguna cosa per a ells incomprensible, em van permetre que sense abandonar els estudis passés llargues hores a l'escenari habilitat per als meus balbucejos artístics.

L'escenografia era bastant aconseguida. I mentre els nois de la meva edat dedicaven el temps lliure a trobar parella per, quant acabessin la carrera, formar una família, jo passava les meves tardes solitàries escoltant discos i fantasiejant sobre una bohèmia que mai arribaria a viure però que es reflectia bé en els telons de fons d'aquelles quatre parets. Llavors encara no sabia que l'art no resol la vida, ni tan sols alleuja el seu dolor encara que això sí, ens fa certa companyia. No sempre grata.

Si hi havia decidit dedicar-me a l'art o a les arts, no podia seguir donant tombs i picar a les palanganes d'artistes i estils que m'agradaven i molt menys aconseguir-me amb facilitat seguint el camí marcat pels mal anomenats artistes les actituds i pràctiques em semblaven menyspreables.

I aquí es em plantejava un dubte bàsica:
... I JO, QUÈ CONY PINTO?

Situació difícil!

Carlos Pazos, *...y yo ¿qué coño pinto?* (detalle), 2012

Agosarada proposta!

Els dies, tardes i nits en què el dubte amainava, aconseguint travessar setmanes i mesos, m'agafava a fer, escoltar, llegir, abusar del temps que mai sobrava: interrogants suspesos, preguntes sense resposta. O si es prefereix, hipòtesis despenjades.

Carlos Pazos, *Entre paréntesis I*, 2019

El més important per a mi era no assemblar-me a ningú. En un atac de sinceritat propi de la més ingènua joventut i atrevida ignorància pretenia, a més, ser modern i "original" a qualsevol preu.

Amb poca base teòrica, més intuïció que preparació i escasses possibilitats d'obtenir informació sobre el que es coïa a Europa i als Estats Units, els resultats solien ser un híbrid decebedor que ni reflectien aspiracions, ni resolien les meves preocupacions, ni encaixaven amb els meus propòsits.

Intentava sortejar les respostes evidents, gastades, de lectura fàcil, unívokes i sinó revolucionàries com menys combatives, esgrimides per alguns col·legues.

Qüestionava la cantarella de titllar de retinià anti-revolucionari als que no seguien el joc de certs artistes oportunistes que acumulaven mèrits per situar-se en bon lloc quan capgirés la truita. Adoptava una postura al marge, al·lèrgica a la normativa. Em declarava amant de la bellesa, esteta pertanyent a el grup dels pecadors, dels sibarites i dels futuristes passats de moda.

Em vaig convertir, en ocasions, en motiu de broma per al grup dels treballadors pamfletaris i conceptuals ortodoxos predicadors de la radicalitat anti-formalista que animava el seu quefer.

Ja que tan càndidament pretenia ser únic, res millor que furgar en les entreteles del meu jo, amb la sensació ambivalent de trobar-me en la més absoluta soledat. A partir de 1974, vaig insistir en parlar de la meua. Comptar encara que fos de manera desbaratada meus afectes, fòbies, desitjos i anhels, en un intent d'afrontar el terror de la vida amb l'arma de l'abstracció. Respondre al meu propi encàrrec assignant-me el paper social de "entertainer".

Com fer-ho? En forma de capítols aleatoris que representessin la meua vida seguint les colorides propostes dels tangos, els boleros, el rock and roll i les cançons de tall pop: **pepigolles fructíferes**. Els meus somnis autobiogràfics i els de gairebé tothom.

Avui aquesta decisió em sembla entre agosarada i pedant, de descobridor de la sopa d'all, ja que en el fons tal originalitat no era més que posar a el dia i a la meua mida la màxima renaixentista "Tot pintor es pinta a si mateix". Tampoc hi havia en la meua decisió cap voluntat de transcendència freudiana. Com dandi de manual, més aviat tenia alguna cosa a veure amb passar-se el dia davant de l'espill.

En qualsevol cas, aquesta opció va funcionar com a motor d'arrencada.

Al llarg dels anys he intentat mantenir l'actitud gamberra i auto-derrisoria que caracteritza els gèneres musicals que feia servir com a patrons. Insistent sempre en fer referència a sense rubricar, lluitant obstinadament contra l'estil i lluitant per assegurar diversos nivells de lectura. Amb incerts èxits. Avui més que mai, amb els anys que porto a la meua esquena, puc seguir permetent-me aquesta actitud malgrat que puguin acusar-me de ridícul. Cap afalac més gran que aquest, ja que

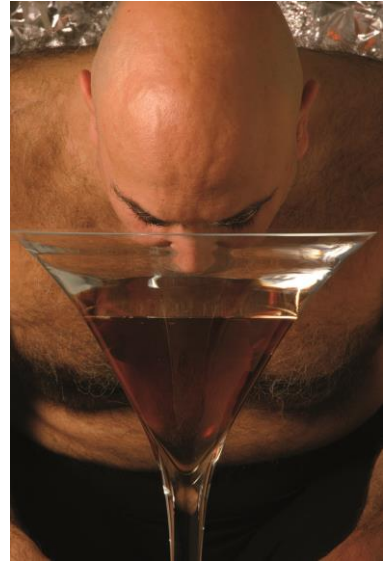
considero que carregar de ridícul una actuació és part de l'encant del somiatruites. El ridícul és el comportament que pot resultar més desagradable als benpensants, poc aficionats a la gimnàstica intel·lectual que tendeix a l'abstracció, a la poesia impura, a l'exercici sense rendiment visible.

Finalment potser la resposta a el perquè de la meua dedicació a l'art sigui la persistent voluntat de molestar i de qüestionar el que es dona per tancat. A aquest procedir, quan es porta a terme sense pudor i amb perseverança el denominen, possiblement per seguir tranquil·lament a la trinxera, fer el ridícul.

Així doncs, pensant que el futur és una fal·làcia i amb el luxós ànim de fastiguejar la hipòcrita satisfacció dels que estan a el dia, he posat en solfa alguns gestos de complicitat a certes pràctiques de les avantguardes de segle passat.

Imaginant que em situava en l'inici de la meua etapa com a artista, he realitzat unes peces que es m'haguessin pogut ocórrer en aquells anys. Si hagués estat així, possiblement haurien estat titllades de maldestre imitació, per evitar la paraula còpia, del que es considerava el més agosarat. També possiblement, aquestes "ocurrències" haurien estat millor acceptades que les fantasies biogràfiques que llavors realitzava.

No cal preocupar-se. En el fons, un crim és igual avui que fa cinquanta anys.

Carlos Pazos, *Di vino, retrato del artista como esponja*, 2006

Més informació: [Dionisio Cañas, No le cuentes a Proust que cogí el metro](#) (Conversación con Carlos Pazos)